

Institute for Plastination
Heidelberg, Duitsland

Lichaamsdonatie voor plastinatie

Leidraad voor nabestaanden

Hieronder volgt algemene basisinformatie over de procedures voor lichaamsdonatie in Europa en andere continenten, behalve Noord- en Zuid-Amerika, zodat het lichaam tijdig het Institute for Plastination (IfP) bereikt. De bijzonderheden van de procedures zullen wel van land tot land verschillen. Ingeval van vragen contacteren de nabestaanden van de lichaamsdonors best een plaatselijk mortuarium voor bijstand en uitleg.

U werd als verwante of gevolmachtigde van een lichaamsdonor gevraagd om de laatste wilsbeschikking van de overleden lichaamsdonor te helpen nakomen en om de nodige administratieve taken uit te voeren, evenals om het lichaam snel naar Duitsland over te brengen. Deze gids beschrijft de vereiste formaliteiten en is bedoeld om u te helpen om deze taken na te komen.

Contactinformatie IfP

In Europe en de rest van de werel (behalve Noord- en Zuid-Amerika)

Institute for Plastination

Body Donation Office

Rathausstrasse 11 · 69126 Heidelberg, Duitsland

Maandag – vrijdag
van 9 uur tot 16 uur (GMT +1)

Tel.: **+49 (0) 6221 33 11 50** · Fax: **+49 (0) 6221 33 11 45**

Buiten de gewone kantooruren, Tel.: **+49 (0) 160 74 55 188**

Vereiste procedures onmiddellijk na het overlijden

Als de donor thuis overleden is, dient u de huisarts van de overledene of een andere dokter van wacht te contacteren die het overlijden officieel zal vaststellen en een schriftelijke verklaring van overlijden zal opstellen. Als het overlijden in een ziekenhuis of zorginstelling plaatsvond, zal de instelling in kwestie deze taak op zich nemen.

Vervolgens dient een plaatselijk mortuarium van uw keuze zo snel mogelijk bij de afdeling lichaamdonoren van het Institute for Plastination (IfP) de specifieke richtlijnen voor het balsemen op te vragen en het vervoer van het lichaam naar Duitsland te coördineren.

Totdat het lichaam door de lijkbezorger wordt opgehaald, moet u ervoor zorgen dat het zo koel mogelijk wordt bewaard. Dat betekent:

- Vermijd directe blootstelling aan zonlicht.
- Bedek het lichaam niet met warme dekens, maar enkel met hoogstens één laken.
- Zet radiators/verwarmingsinstallaties uit, indien van toepassing.
- Open de ramen (ingeval van koude buitentemperatuur).

Formaliteiten en vervoer

Men mag het lichaam enkel vervoeren nadat het overlijden met bewijsstukken werd gestaafd en geregistreerd volgens alle wettelijke voorwaarden. In de meeste landen, behalve enkele Europese landen, moet het lichaam vóór het vervoer volgens de richtlijnen van het IfP gebalsemd worden. Het mortuarium dat bij de procedure helpt, dient bij het IfP de nodige richtlijnen voor het balsemen op te vragen.

Een origineel of eensluitend afschrift van de overlijdensakte dient te worden bezorgd aan het IfP of de begrafenisondernemer die het vervoer van het lichaam regelt. Het zal het lichaam vergezellen naar zijn eindbestemming. De overlijdensakte zal in onze officiële dossiers in het IfP bewaard blijven. De overlijdensakte moet bij uw ambtenaar van de burgerlijke stand aangevraagd worden. Gelieve er rekening mee te houden dat u bijkomende afschriften van de overlijdensakte zult nodig hebben, onder meer om de ziektekostenverzekering en pensioenverzekering van de overledene te annuleren. Om een overlijdensakte te verkrijgen, moet u een aanvraag invullen die moet worden ingediend samen met alle andere genoemde documenten (bv. de geboorteakte van de

overledene). Een plaatselijke begrafenisondernemer of mortuarium kan u ook helpen bij het verkrijgen van een overlijdensakte via de ambtenaar van de burgerlijke stand. In de meeste landen, staten of provincies zal de persoon die de overlijdensakte aanvraagt een door de overheid uitgegeven identiteitskaart moeten voorleggen.

Naast de overlijdensakte zal men een internationale 'toe tag' (kartonnen etiket aan de grote teen) nodig hebben. De 'toe tag' wordt enkel verstrekt nadat het lichaam in een zinken kist is verzegeld. De bevoegde verantwoordelijke arts dient de verzegeling goed te keuren. Het mortuarium kan vervolgens helpen bij het vervoer van het lichaam over de grenzen heen.

Al het overige nodige papierwerk, zoals een *formulier tot funeraire voorakkoord* of een *formulier tot toelating van balseming* wordt na het overlijden door een mortuarium verstrekt.

Als u die formaliteiten niet zelf kunt behartigen, kunt u een plaatselijke begrafenisondernemer inhuren die dat voor u kan doen. U bent dan wel aansprakelijk voor de kosten ervan.

Controlelijst

- ✓ Neem contact op met een arts die het overlijden officieel zal vaststellen en een schriftelijke verklaring van overlijden zal opstellen.
- ✓ Breng een plaatselijk mortuarium van uw keuze op de hoogte om het vervoer met het IfP te coördineren.
- ✓ Hou het lichaam zo koel mogelijk, totdat het door de begrafenisondernemer wordt opgehaald.
- ✓ Vraag een origineel of een eensluidend afschrift van de overlijdensakte aan bij uw ambtenaar van de burgerlijke stand.
- ✓ Dien de overlijdensakte en de verklaring van overlijden in bij het mortuarium of het bedrijf dat instaat voor de ophaling van het lichaam.
- ✓ Vul al het overige nodige papierwerk in, zoals een *formulier tot funeraire voorakkoord* of een *formulier tot toelating van balseming*.

Kosten

Het IfP rekent geen kosten aan. Tot tegenbericht zal het IfP ook de vervoerskosten van het lichaam naar het IfP vanuit elke stad of luchthaven in Duitsland op zich nemen. Er zijn begrafeniskosten, noch uiteraard onderhoudskosten voor een graf. De nabestaanden van de overledene zullen enkel verantwoordelijk zijn voor:

- De administratieve kosten om het nodige papierwerk voor de donatie aan te vragen en te ontvangen, zoals het opstellen van de overlijdensakte door de ambtenaar van de burgerlijke stand.
- Indien nodig, de kosten om het lichaam tijdelijk naar een plaatselijk mortuarium over te brengen.
- De kosten om het lichaam naar Duitsland over te brengen.
- De kosten van een herdenkingsdienst, indien gewenst.

Om die uitgaven te helpen dekken, wordt aangeraden om na te gaan of de lichaamsdonor een verzekering heeft afgesloten om die uitgaven te dekken.

Noodzakelijke voorwaarden voor lichaamsdonatie

- Er mag geen autopsie door een instituut voor pathologie of gerechtelijke geneeskunde zijn uitgevoerd op een lichaam dat aan het IfP wordt geschonken. Zwaargewonde lichamen door ongelukken kunnen evenmin worden aanvaard voor plastinatie.
- Orgaandonatie sluit plastinatie niet uit. Aangezien orgaandonatie een levensreddende maatregel is, heeft die voorrang op lichaamsdonatie. Maar zelfs nadat individuele organen zijn weggenomen, zal het lichaam nog geschikt zijn voor plastinatie, op voorwaarde dat het onmiddellijk na de orgaanverwijdering naar een balsemingafdeling van het IfP wordt overgebracht.
- De aanwezigheid van een besmettelijke ziekte (zoals hepatitis of hiv) vormt ook geen hindernis. Het is echter absoluut noodzakelijk dat het IfP vóór het vervoer op de hoogte wordt gebracht van een dergelijke aandoening.

De laatste wilsbeschikking van een donor, die zijn/haar lichaam afstaat voor plastinatie, is geen contract, maar wel een levend testament dat kan worden herroepen door een van beide partijen, op om het even welk tijdstip, en zonder daarvoor een reden te moeten opgeven. Er zijn geen kosten verbonden aan het schenken van een lichaam, maar donors of hun nabestaanden ontvangen hiervoor ook geen enkele financiële vergoeding. Het Institute for Plastination (IfP) kan het lichaam juridisch niet opeisen, maar is ook niet wettelijk verplicht om het lichaam te aanvaarden.

